

Kla si fi Kon

Konference
o klinických
klasifikačních
a terminologických
systémech
a jejich
použití
v českém
zdravotnictví

Výběrové šetření osob se zdravotním postižením (VŠPO)2018

Helena Chodounská,
Český statistický úřad

Nová metoda šetření

VŠPO 2007 a 2013

Prostřednictvím praktických lékařů

VŠPO 2018

Šetření v domácnostech – přímo s osobami se zdravotním postižením

Tvorba výběrového souboru respondentů

- Z náhodného reprezentativního souboru respondentů
Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS)
- Celkem osloveno 51,5 tisíc osob nad 15 let
- Pouze osoby žijící v soukromých domácnostech
- **Filtrační otázky k vytipování osob se zdravotním omezením**

Osoba se zdravotním postižením (pro VŠPO 2018)

1) Byl(a) jste kvůli zdravotním problémům nejméně po dobu posledních 12 měsíců omezen(a) v činnostech, které lidé obvykle dělají?

Ano, vážně
omezen(a)

Ano, omezen(a),
ale ne vážně

Ne,
neomezen(a)

2) zdravotní postižení posouzené lékařem

Invalidní
důchod

Příspěvek
na péči

Příspěvek
na mobilitu

Status
osoby se
ZP

Průkaz
osoby se
ZP

Struktura dotazníku VŠPO

A. Zdravotní stav

B. Lékařem posouzené
zdravotní postižení

C. Zdravotní
omezení

D. Pohyb

E. Zrak

F. Sluch

G. Paměť a
soustředění

H. Bolest a únava

I. Kompenzační
pomůcky

J. Pomoc druhé
osoby

K. Práce

L. Vykonávání
běžných aktivit

M. Další aspekty
samostatného života

Oblasti zdravotního postižení

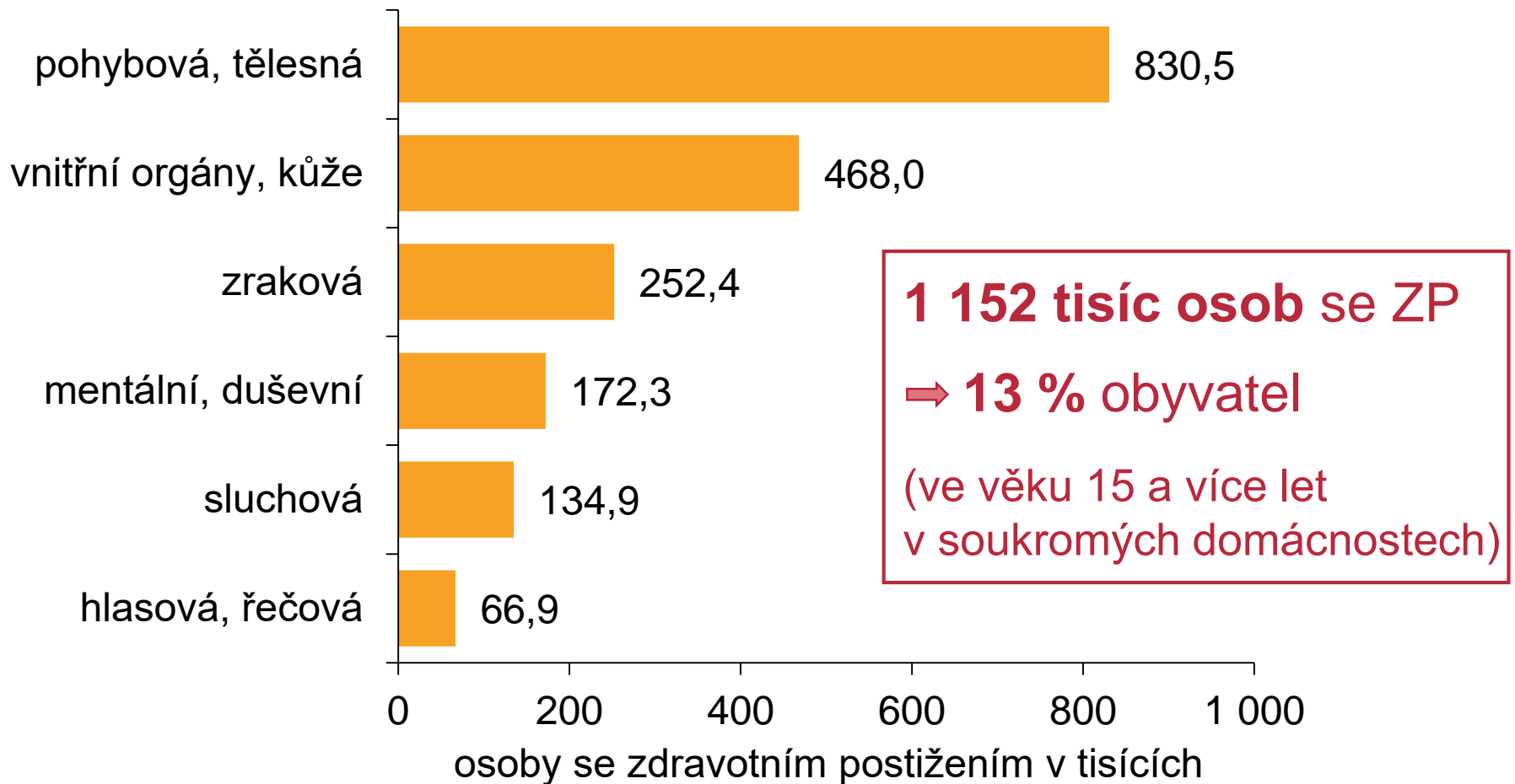
VŠPO 2018

- Pohybová, tělesná
- Zraková
- Sluchová
- Mentální, duševní
- Vnitřní orgány, kůže
- Hlasová, řečová

MKF – Tělesné funkce

- Mentální funkce
- Smyslové funkce a bolest
- Funkce hlasu a řeči
- Funkce kardiovask., hematol., imunit. a respir. systému
- Funkce zaživ., metabolického a endokrinního systému
- Urogenit. a reprod. funkce
- Funkce neuromuskuloskel. a funkce vztahující se k pohybu
- Funkce kůže a přidružených str.

Oblasti projevu zdravotního postižení

Specifické otázky na míru potíží

Pouze pro respondenty, kteří udali projevy zdravotních potíží/omezení v oblastech:

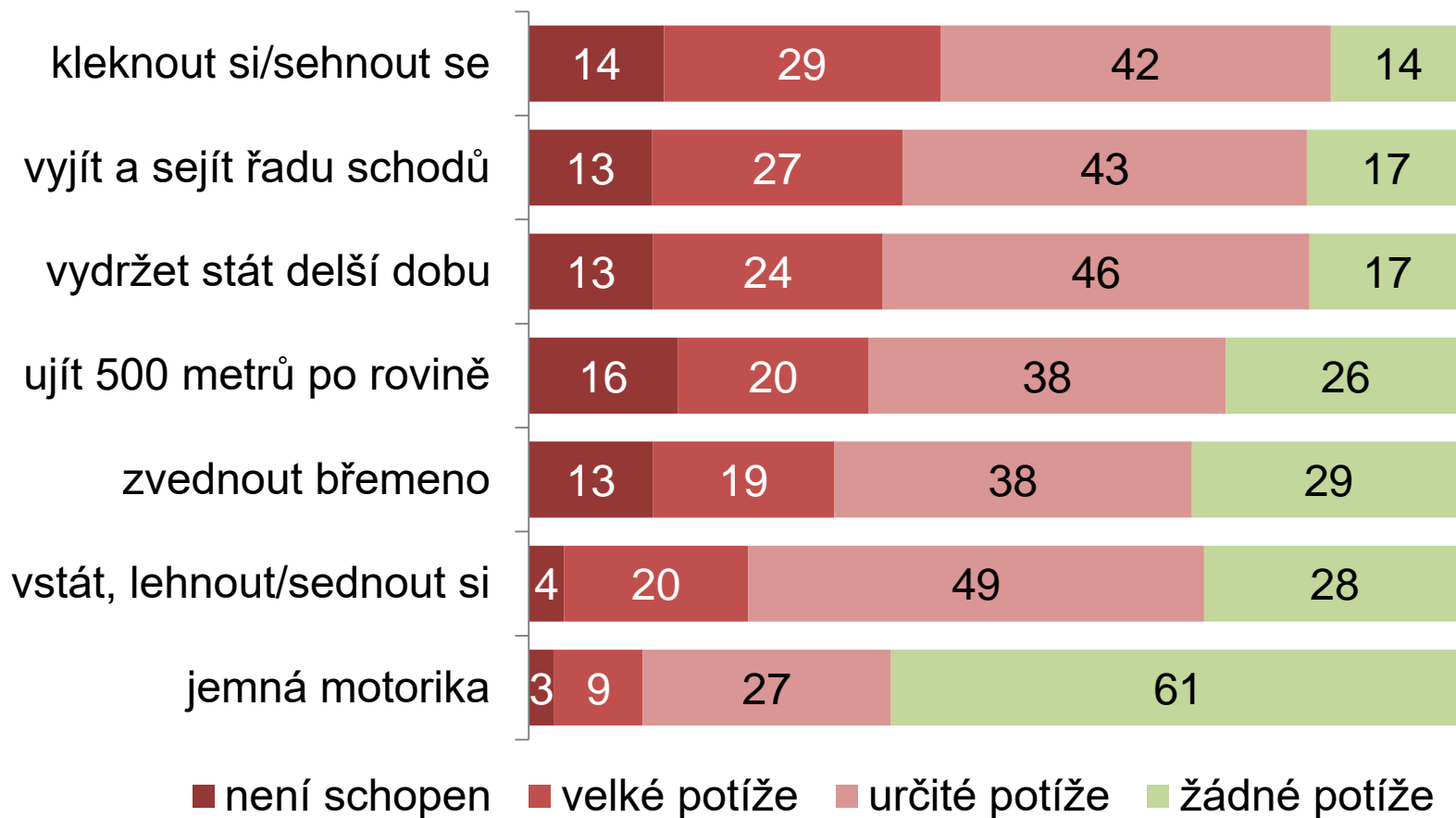
- Pohyb
- Zrak
- Sluch
- Paměť a soustředění

Inspirace dotazníky WHODAS 2.0, SF-36, EHIS a Washington Group – ES, SS

Potíže v pohybové oblasti (v %)

pouze osoby s postižením v pohybové oblasti

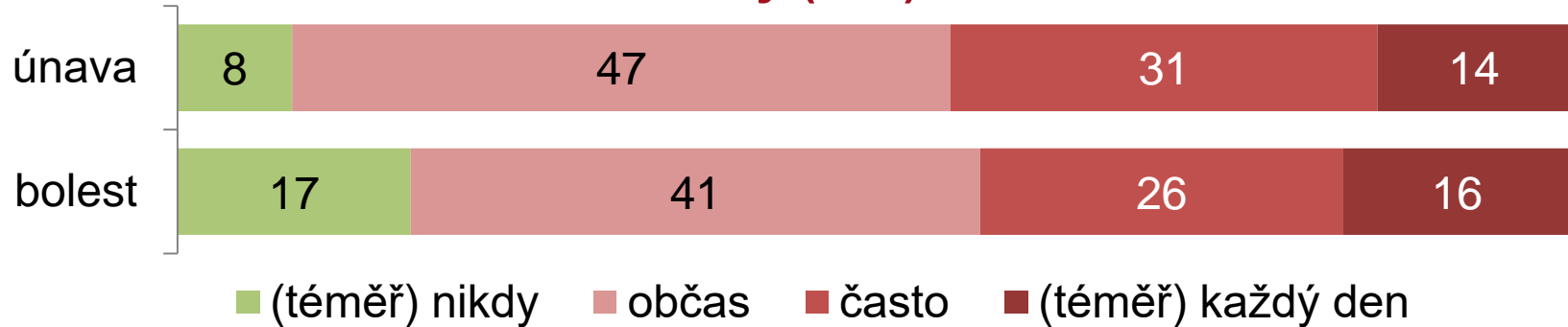
Bloky otázek pro všechny respondenty

- Bolest a únava
- Kompenzační pomůcky
- Pomoc druhé osoby
- Vykonávání běžných aktivit
- Další aspekty samostatného života

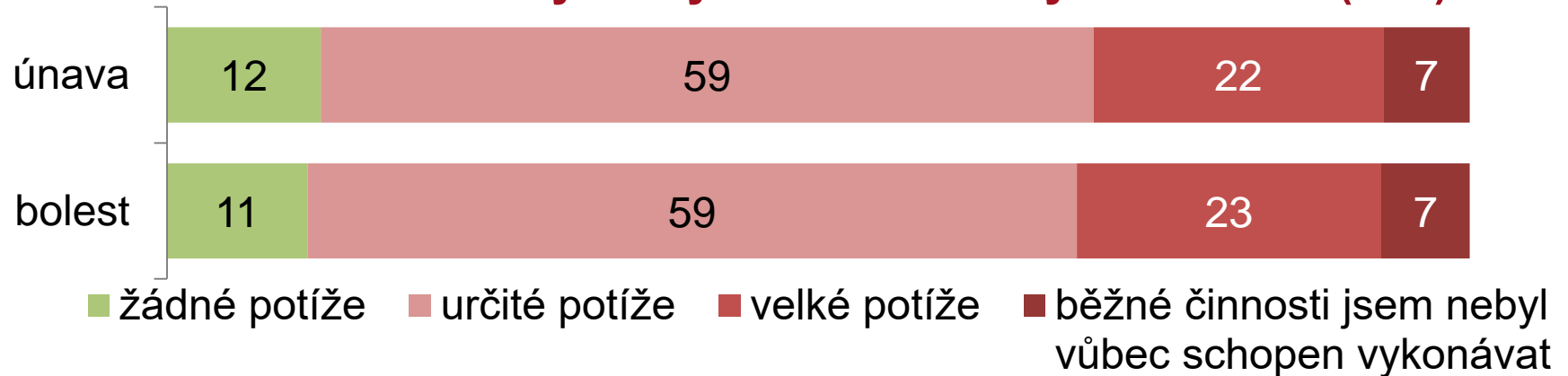
Inspirace dotazníky WHODAS 2.0, SF-36, EHIS
a Washington Group – ES, SS

Bolest a únava v posledních 3 měsících

Frekvence bolesti nebo únavy (v %)

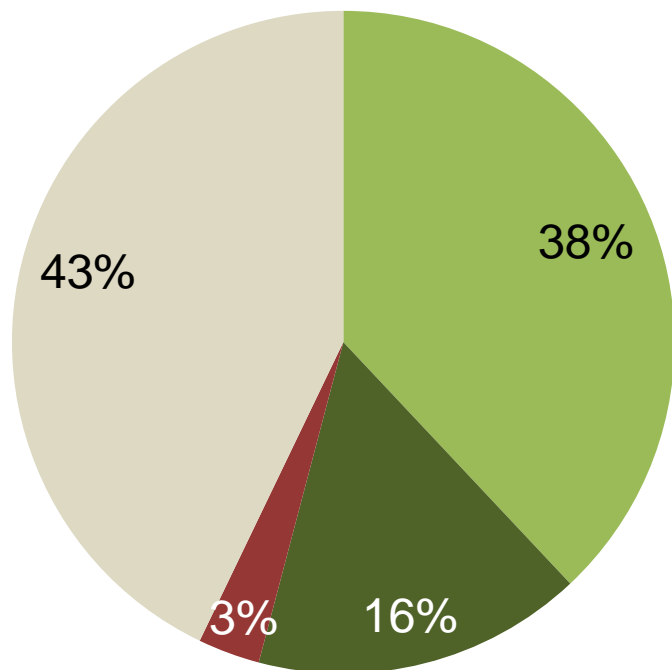
Vliv bolesti nebo únavy na vykonávání běžných činností (v %)*

*u osob trpících někdy bolestí nebo únavou

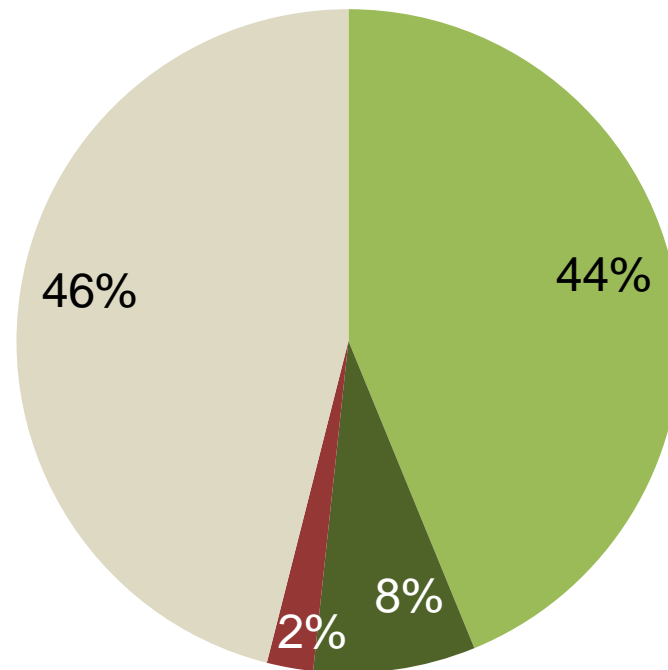
Využívání pomoci a kompenzačních pomůcek

Kompenzační pomůcky

- využívá a nepotřebuje více
- využívá a potřebuje více
- nevyužívá, ale potřeboval by

Pomoc druhé osoby

- využívá a potřebuje více
- nevyužívá ani nepotřebuje

Vykonávání běžných aktivit

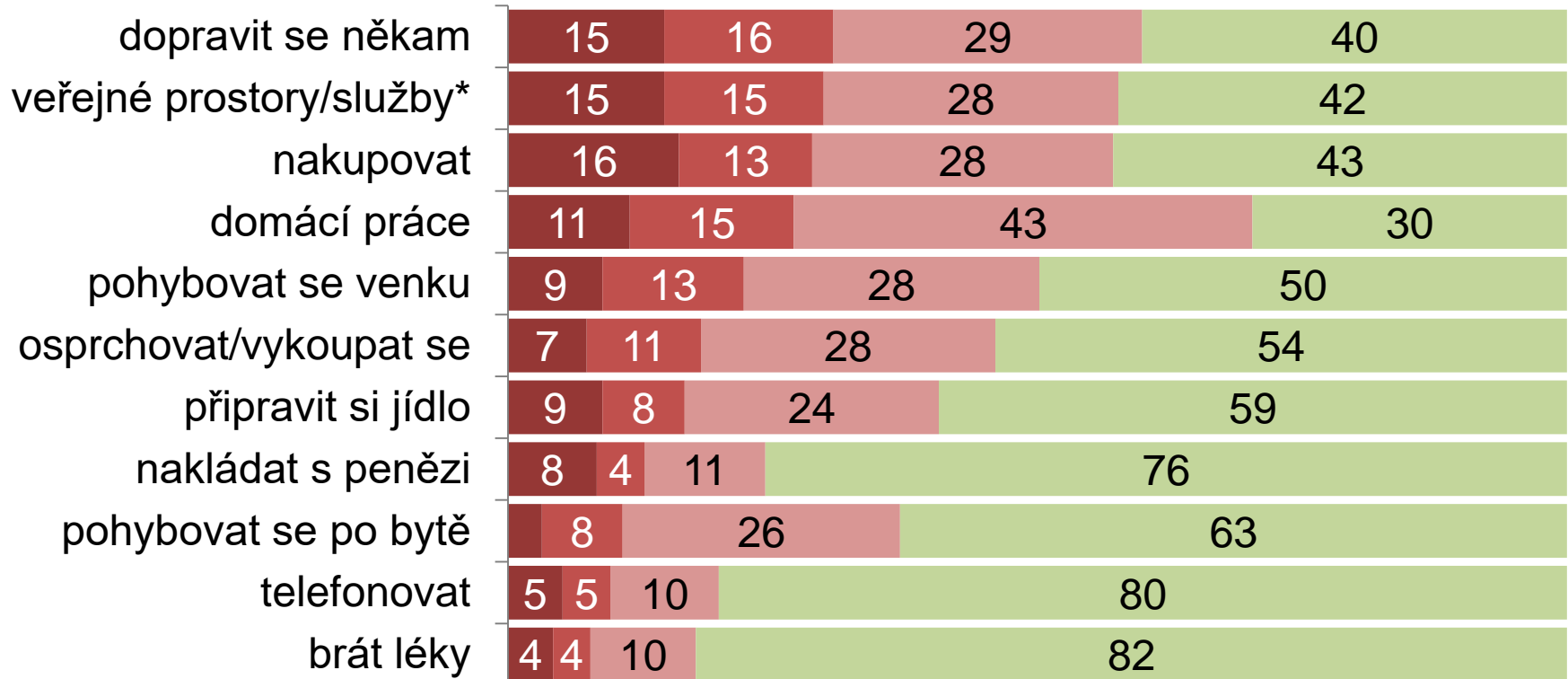
- 1) Pohybovat se samostatně po bytě
- 2) Dostat se ven z domu a pohybovat se samostatně po okolí
- 3) Dopravit se, kam potřebujete
- 4) Využívat veřejné prostory a jejich služby (*např. úřady, nádraží, sportoviště, zdravotnická zařízení*)
- 5) Připravit si jídlo
- 6) Vykoupat se / osprchovat se
- 7) Telefonovat
- 8) Nakupovat
- 9) Brát léky
- 10) Vykonávat běžné domácí práce
- 11) Nakládat s penězi, vyřizovat běžné úřední záležitosti

Vykonávání běžných aktivit – vztah k MKF

MFK – komponenta Aktivity a participace

- Všeobecné úkoly a požadavky
- Komunikace
- Pohyblivost (byla už v bloku na Pohyb)
- Péče o sebe
- Život v domácnosti

Potíže s běžnými aktivitami (v %)

■ není schopen ■ velké potíže ■ určité potíže ■ žádné potíže

*využívat např. úřady, obchody, nádraží, zdravotnická zařízení, parky, sportoviště apod.

Další aspekty samostatného života

- 1) Získat vzdělání, které byste chtěl
- 2) Najít si a udržet zaměstnání
- 3) Získat informace, které chcete či potřebujete
- 4) Navazovat a udržovat vztahy s druhými lidmi, vidět se se svými blízkými, přáteli, kamarády, rodinou
- 5) Navazovat a udržovat intimní vztahy
- 6) Vykonávat své záliby, koníčky a volnočasové aktivity, relaxovat
- 7) Zapojovat se do komunitních, společenských, kulturních, náboženských či politických aktivit

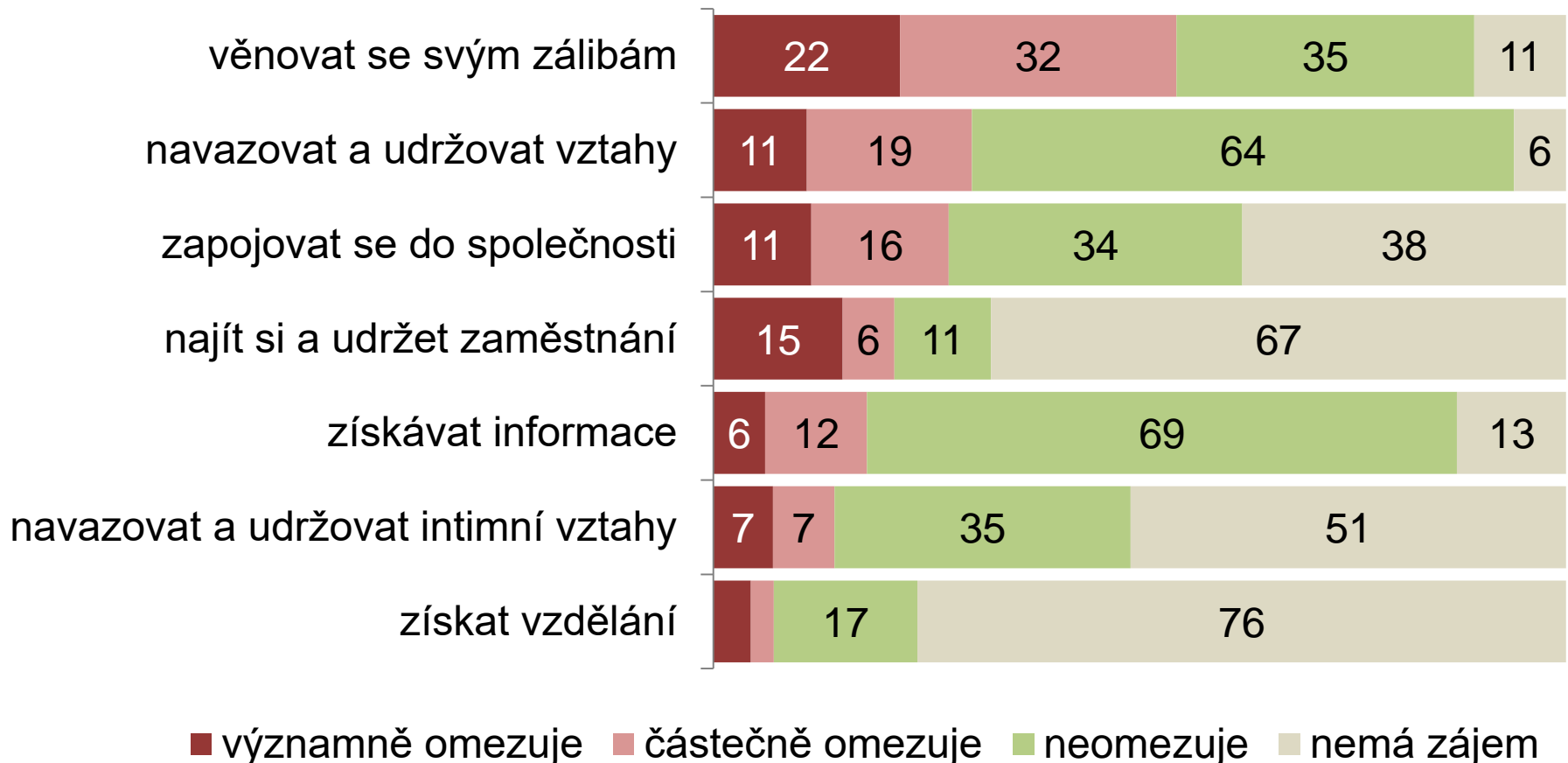

Další aspekty samostatného života – vztah k MKF

MFK – komponenta Aktivity a participace

- Komunikace
- Mezilidská jednání a vztahy
- Hlavní oblasti života
- Život komunitní, sociální a občanský

Omezení v dalších oblastech života (v %)

Další informace:

www.czso.cz

Publikace: Výběrové šetření osob se zdravotním postižením – 2018
(konec listopadu 2019)

Kontakt:

helena.chodounska@czso.cz